

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
(εισαχθέντες/-είσες έως και το ακαδ. έτος 2017-18)**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 2018-2019

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΕΦ 501: ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ

Ιεροί Λόγοι

Ι. Τζιφόπουλος / Α. Οικονομάκη

ΑΕΦ 520: ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θουκυδίδης

Α. Ρεγκάκος

ΑΕΦ 545: ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Σπουδές πρόσληψης των κλασικών κειμένων: Σύγχρονες θεωρητικές διαμάχες

Α. Λιανέρη

ΛΦΙ 560: ΕΠΟΣ

Πολιτική και ιδεολογία υπό την «αγωνία της επίδρασης» στο Φλαβιανό Έπος: Σίλιος Ιταλικός,
Punica

Θ. Αντωνιάδης

ΛΦΙ 567: ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Ι

Θεωρητικές προσεγγίσεις της κλασικής λατινικής ποίησης

Θ. Παπαγγελής

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΑΕΦ 512: ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Αισχύλος, *Άγαμέμνων*

Π. Κυριάκου

ΑΕΦ 537: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ

Το Ελληνιστικό Επύλλιο

Ε. Σιστάκου

ΑΕΦ 545: ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Θεωρίες του Θεάτρου, ο Αριστοτέλης και ο Brecht

Μ. Voehler

ΛΦΙ 562: ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ – ΘΕΑΤΡΟ

Μεταδραματικές αναγνώσεις στο ρωμαϊκό δράμα

Σ. Φραγκουλίδης

ΛΦΙ 571: ΡΗΤΟΡΙΚΗ

Δεύτερη Σοφιστική

Δ. Τσιτσικλή

ΤΟΜΕΑΣ Μ.Ν.Ε.Σ.
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΦ 620: ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΕΝΤΡΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Θεόδωρος Πρόδρομος
Η. Ταξίδης

ΜΕΦ 633: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι

Ζητήματα της βυζαντινής Αγιολογίας
Ι. Βάσσης

ΝΕΦ 600: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Λ. Βαρελάς

Εισαγωγή στην ερευνητική μεθοδολογία: εντοπισμός των ερευνητικών και κριτικών κενών, βιβλιογραφική ενημέρωση (έντυπη και ηλεκτρονική), χειρισμός της βιβλιογραφίας, σύνταξη μιας μεταπτυχιακής εργασίας (άρθρωση σε ενότητες /κεφάλαια), βιβλιογραφικές παραπομπές.

ΝΕΦ 604: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι

Οικογενειακές σχέσεις και δημόσια σφαίρα στο νεοελληνικό μυθιστόρημα (1922-1974)

Μ. Μικέ

Αν, με τα λόγια του Αντρέα Φραγκιά, «ο διαχωρισμός σε εξωγενείς και εσωτερικές καταστάσεις είναι τεχνητός και βεβιασμένος», στόχος του μεταπτυχιακού σεμιναρίου είναι να μελετήσει όχι μόνο σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, όπως αυτές αναπαρίστανται στο νεοελληνικό μυθιστόρημα σ' ένα κρίσιμο διάστημα στα μεσοπολεμικά και στα μεταπολεμικά χρόνια (1922-1974), αλλά και τους τρόπους με τους οποίους, μέσα από τους δρόμους της γραφής, μυθολογείται η ιστορία, πώς τα μέλη της ερμηνεύουν, διαμορφώνονται (αλλά και διαμορφώνουν), αντιδρούν απέναντι σε συλλογικότερες καταστάσεις που ξεφεύγουν από την επικράτεια του οίκου, που υπερβαίνουν τα όρια του ατομικού και της βιωμένης εμπειρίας και ως προς τις αιτίες και ως προς τις επιπτώσεις τους. Έτσι αυτή η συνεχής διάδραση και επικοινωνία, επειδή η σχέση ανάμεσα στον *οίκο* και στον *δήμο* παρουσιάζει ποικίλες τονικότητες στην πορεία του χρόνου, αφενός προσδίδει πολιτικό περιεχόμενο στα μέλη των οικογενειών και αφετέρου επιτρέπει να αναδυθεί η πολιτισμική ποικιλία και διαφοροποίηση σε συγκεκριμένες ιστορικές περιόδους.

ΝΕΦ 614: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Βιβλιογραφία και Σχόλια στον *Ερωτόκριτο*

Τ. Καπλάνης

Στόχος του ερευνητικού αυτού σεμιναρίου είναι να συμπληρωθεί η «Βιβλιογραφία *Ερωτόκριτου*» που δημοσίευσε το 2006 ο Σ. Κακλαμάνης στον τόμο *Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο*, τόσο με τη νεότερη βιβλιογραφία (2003 κ.ε.) όσο και ως προς τις παραλείψεις της παλαιότερης (έως το 2003) ώστε στη συνέχεια να καταρτιστεί ένα σώμα σχολίων (πραγματολογικών, υφολογικών, γλωσσικών, κριτικού υπομνήματος, κ.ά.) στην ερωτική μυθιστορία του Κορνάρου, σύμφωνα με όσα έχουν προτείνει οι πολυάριθμοι/οι μελετήτριες/ητές που έχουν ασχοληθεί με το έργο. Στη δεύτερη φάση αυτής της διαδικασίας, οι φοιτήτριες/ητές θα εργαστούν με συγκεκριμένο αριθμό μελετών (ανάλογα και με τη γλωσσομάθειά τους, προκειμένου για τις ξενόγλωσσες), αποδελτιώνοντας όσο περισσότερα σχόλια είναι δυνατόν, ενώ παράλληλα θα γίνει έλεγχος του υλικού που έχει συγκεντρωθεί το 2016 από μεταπτυχιακές/ούς φοιτήτριες/ητές του ΑΠΘ στο πλαίσιο ανάλογου μαθήματος που είχε προσφερθεί από τους Τ. Καπλάνη, Τ. Μαρκομιχαλάκη και Σ. Σταυρακοπούλου.

Ο τελικός στόχος (και εφόσον εξασφαλιστεί η κατάλληλη χρηματοδότηση) είναι τα σχόλια αυτά να ενταχθούν σε μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων που θα δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό, προκειμένου να προσφερθεί ένα σημαντικής αξίας εργαλείο για κάθε μελετήτρια/ητή του *Ερωτόκριτου* στο μέλλον

ΓΣΓ 642: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ Ι

Ο Κ. Π. Καβάφης αναγνώστης

Μ. Χρυσανθόπουλος

Το σεμινάριο παρακολουθεί την αναγνωστική πρακτική του Καβάφη, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τα ποιήματά του. Τα μαθήματα θα επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα καβαφικά ποιήματα, τα οποία δείχνουν τον ουσιαστικό διακειμενικό διάλόγο του με, για παράδειγμα, την Παλατινή Ανθολογία, τα ρητορικά κείμενα του Ιουλιανού, τον Φιλόστρατο, τον Δάντη, τον Shakespeare, τον Tennyson, τον Browning, τον Baudelaire κτλ. Η εκκίνηση από τα καβαφικά ποιήματα οδηγεί σε ιστορικά και λογοτεχνικά κείμενα της ελληνικής και της ευρωπαϊκής γραμματείας και στην προσέγγιση ζητημάτων διακειμενικών σχέσεων.

ΓΣΓ 650: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Ι

Από τον Φορμαλισμό στον Barthes

Κ. Γιαβής

Το σεμινάριο θα καλύψει σε βάθος όλες τις κρίσιμες στιγμές της θεωρίας της κριτικής του 20^{ου} αιώνα μέχρι την Αποδόμηση. Θα ξεκινήσουμε με τις περισσότερο γλωσσοκεντρικές θεωρίες για να καταλήξουμε στην αμφισβήτηση του ρόλου του Συγγραφέα στην παραγωγή της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές παρουσιάζουν τη δουλειά τους σε εβδομαδιαίες συναντήσεις.

ΑΕΦ 545: ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Σπουδές πρόσληψης των κλασικών κειμένων: Σύγχρονες θεωρητικές διαμάχες

Α. Λιανέρη

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΕΦ 622: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΡΙΤΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Ι. Βάσσης

ΜΕΦ 628: ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

Προβλήματα του ιστορικού έργου του Δούκα

Σ. Κοτζάμπαση

ΝΕΦ 603: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΙΗΣΗΣ Ι

Η ποίηση στη Θεσσαλονίκη τον 20^ο αιώνα

Σ. Σταυρακοπούλου

Θα εξεταστεί η ποίηση στη Θεσσαλονίκη από το 1938-2000, με αναφορές και στην πριν από το όριο έναρξης (που ορίζεται από την πρώτη εμφάνιση του νεωτερικού Βαρόπουλου).

ΝΕΦ 611: ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ Ι

Εκδοτικά ζητήματα: από το έντυπο στο ψηφιακό μέσο

Κ. Τικτοπούλου

Η κριτική και η εκδοτική του κειμένου συνιστούν μια διακριτή περιοχή της φιλολογίας που εστιάζει στους όρους ύπαρξης, παράδοσης και παρουσίασης του λογοτεχνικού κατά κανόνα κειμένου και αποσκοπεί στη διασφάλιση της αυθεντικότητάς του καθώς και της λειτουργικής του επικοινωνίας με τον σύγχρονο αναγνώστη. Συνώνυμο της ίδιας της επιστήμης της φιλολογίας έως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα και στη συνέχεια περιθωριοποιημένες από την έμφαση στη θεωρία της λογοτεχνίας, σήμερα, την εποχή του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του διαδικτύου, η κριτική και η εκδοτική του κειμένου μετασχηματίζονται μαζί με το ίδιο το κείμενο και τις επιστήμες του, ανανεώνοντας τις προσεγγίσεις και τα εργαλεία τους, ενώ εξακολουθούν να συνιστούν την προϋπόθεση για μια ασφαλή και αποτελεσματική ανάγνωση, ανάλυση και ερμηνεία του κειμένου.

Το μάθημα θα εστιάσει στο πέρασμα από το έντυπο στο ψηφιακό μέσο και θα διερευνήσει το είδος των αλλαγών που σηματοδοτεί το πέρασμα από τον έντυπο στον ψηφιακό πολιτισμό θέτοντας ερωτήματα όπως π.χ. κατά πόσο ισχύουν ή τροποποιούνται τα γνωρίσματα των παραδοσιακών εκδοτικών μεθόδων (φιλολογική, χρηστική, παράλληλη, διπλωματική κ.ά.). Συγγρόνως, με βάση το θεωρητικό πλαίσιο, θα προχωρήσει στην εκδοτική αντιμετώπιση συγκεκριμένων λογοτεχνικών κειμένων, με απώτερο στόχο την έντυπη ή/και ψηφιακή έκδοσή τους. Η ψηφιακή έκδοση επιλεγμένων κειμένων θα αποτελέσει και την εργασία των φοιτητών για το μάθημα.

Το μάθημα έχει τη μορφή εργαστηρίου και για την παρακολούθησή του προϋποτίθενται βασικές γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή και διαδικτύου.

ΝΕΦ 618: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ Ι

Μοντερνισμός - Υπερρεαλισμός

Λ. Αραμπατζίδου

Το μάθημα επικεντρώνεται στις αρχές της ποιητικής που χαρακτήρισαν τον μοντερνισμό και τον υπερρεαλισμό στην Ελλάδα. Παρακολουθείται το πώς συντελείται η δόμηση της ποιητικής μέσα σε καθέναν από τους δύο χώρους της νεοελληνικής λογοτεχνίας καθιστώντας διακριτές τις ειδοποιούς διαφορές ανάμεσα στο ρεύμα του μοντερνισμού και το κίνημα του υπερρεαλισμού. Πέρα από τις προφανείς αντιστίξεις και αντιπαράθεσεις ανάμεσα στους συγχρονικούς μοντερνισμό και υπερρεαλισμό, διερευνάται και η αφανής αλλά νευραλγική για εκείνα τα χρόνια αντίστιξη του υπερρεαλισμού με την καθαρή ποίηση. Η διαμόρφωση της ειδοποιού φυσιογνωμίας του κάθε

χώρου μελετάται σε διακειμενική επικοινωνία με τη θεωρία των κινημάτων και την ιστορία των ιδεών στον ευρωπαϊκό χώρο, όπου διερευνάται –εξωκειμενικά και ενδοκειμενικά– σε ποια σημεία η νεοελληνική πραγμάτωση συγκλίνει ή αποκλίνει από την ευρωπαϊκή εκδοχή.

ΓΣΓ 644: ΡΕΥΜΑΤΑ/ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Ι

Ρομαντισμός

Λ. Τσιριμώκου

ΑΕΦ 545: ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Θεωρίες του Θεάτρου, ο Αριστοτέλης και ο Brecht

Μ. Voehler

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ειδίκευση Θεωρητικής Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 811: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ

Ζητήματα Μορφολογίας της νέας ελληνικής

Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη

1. *Περιεχόμενο*: Εξετάζονται ζητήματα νεοελληνικής μορφολογίας –ζητήματα ορολογίας– διαφορές συγχρονικής (μορφολογικής) και διαχρονικής (ετυμολογικής) ανάλυσης (ομοιότητες και διαφορές μεταξύ βάσης και ετύμου), ομοιότητες και διαφορές μεταξύ κλίσης και παραγωγής –είδη μορφολογικών διαδικασιών (παραγωγή, σύνθεση, μετατροπή)– περιγραφή και ερμηνεία του ρόλου επιθημάτων της νεοελληνικής με βάση το θεωρητικό πλαίσιο της D. Corbin.

2. *Μαθησιακοί στόχοι*: α) Να αποκτήσουν οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες γνώσεις σε ζητήματα μορφολογικής ανάλυσης και ερμηνείας· β) Να κατανοήσουν την εσωτερική δομή των λέξεων· γ) Να αποκτήσουν την ικανότητα να αναλύουν μορφολογικά λέξεις με εσωτερική δομή· δ) Να αποκτήσουν την ικανότητα να παρουσιάζουν προφορικά μια έρευνα χρησιμοποιώντας σύγχρονα εποπτικά μέσα· ε) Να αποκτήσουν την ικανότητα να φέρουν σε πέρας μια ερευνητική εργασία (συλλογή και επεξεργασία βιβλιογραφίας, συλλογή υλικού, συγγραφή σύμφωνα με τις επιστημονικές προδιαγραφές

3. *Αξιολόγηση*: Ο βαθμός προκύπτει από την ατομική ερευνητική εργασία.

ΓΛΩ 812: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΦΩΝΟΛΟΓΙΑΣ

Α. Ρεβυθιάδου

Το μάθημα επικεντρώνεται σε θέματα προσωδιακής φωνολογίας (συλλαβή, μετρικός πόδας, φωνολογική λέξη) υπό το πρίσμα της Λεξικής Φωνολογίας και των διαφόρων παραλλαγών της Θεωρίας του Βέλτιστου.

ΓΛΩ 819*: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ακαδημαϊκός λόγος: παρουσίαση /ανακοίνωση επιστημονικών εργασιών

Θ.-Σ. Παυλίδου

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι ο ακαδημαϊκός λόγος και στόχος του η πρακτική εξάσκηση στην παρουσίαση μιας εργασίας. Ο ακαδημαϊκός λόγος καλύπτει μια ευρεία γκάμα προφορικών και γραπτών κειμενικών ειδών (δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό, βιβλιοκρισία, διδακτορική διατριβή, πρόταση ερευνητικού προγράμματος, διάλεξη, πανεπιστημιακό μάθημα, ανακοίνωση σε συνέδριο κ.ά.). Το μάθημα εκκινεί από τα χαρακτηριστικά και τις συμβάσεις που διαφοροποιούν αυτό το είδος λόγου από τον δημοσιογραφικό, π.χ., ή τον καθημερινό λόγο, ο κύριος όμως κορμός του είναι αφιερωμένος στην κριτική πρόσληψη και προφορική 'αναπαραγωγή' επιστημονικών κειμένων. Δεδομένου ότι καμία άσκηση, μέθοδος κτλ. δεν μπορεί να δοκιμαστεί ερήμην συγκεκριμένου ερευνητικού προβλήματος, τον θεωρητικό άξονα του σεμιναρίου θα αποτελέσει το (πραγματολογικά και κοινωνιογλωσσολογικά καίριο) ζήτημα της αναφοράς σε πρόσωπο. Απώτερος στόχος του σεμιναρίου είναι η αυτοδύναμη προετοιμασία και υλοποίηση μιας προφορικής επιστημονικής ανακοίνωσης.

* Όσοι/ες επιθυμούν να δηλώσουν τα μαθήματα ΓΛΩ 819, ΓΛΩ 860 και ΓΛΩ 861 τα οποία είναι σεμιναριακά (των 20 διδακτικών ωρών ανά εξάμηνο) θα πρέπει, για να πιστωθούν με 15 ECTS, να επιλέξουν 2 από αυτά.

Ειδίκευση Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 830: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Δ. Παπαδοπούλου

Στο μάθημα εξετάζονται κεντρικά θέματα στο πεδίο της διγλωσσης ανάπτυξης. Αρχικά, αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τη διγλωσση ανάπτυξη, όπως η ηλικία πρώτης έκθεσης, η ποσότητα και η ποιότητα των γλωσσικών εισαγόμενων, ο (δι)γραμματισμός κ.λπ.. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται αναλυτικά οι βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις στο χώρο της διγλωσσίας, ενώ παράλληλα οι θεωρίες αυτές αξιολογούνται με βάση πειραματικά δεδομένα με ιδιαίτερη έμφαση σε ερευνητικές μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται η ανάπτυξη ποικίλων γλωσσικών φαινομένων σε διγλωσσους ομιλητές, ενώ έμφαση θα δοθεί και σε σύγχρονες μελέτες που ελέγχουν τη γλωσσική επεξεργασία διγλωσσων ομιλητών.

ΓΛΩ 840: ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Δ. Κουτσογιάννης

Υπάρχουν πολλά νέα δεδομένα στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα (π.χ. νέα οικονομική πραγματικότητα, συνεχείς μετακινήσεις ανθρώπων, ευρεία χρήση των ψηφιακών μέσων στην επικοινωνία και στην ψυχαγωγία) που επιβάλλουν να επανεξεταστούν γνωστές και κυρίαρχες στο παρελθόν κοινωνιογλωσσολογικές έννοιες (π.χ. γλωσσική κοινότητα, γλωσσική ποικιλότητα, δεύτερη και ξένη γλώσσα). Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της πολυγλωσσίας χρησιμοποιείται ήδη εκτενώς στη βιβλιογραφία, ιδιαίτερα στις πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού των νέων. Το παρόν μάθημα θα εστιάσει στη διερεύνηση της νέας αυτής πραγματικότητας μέσω της μελέτης περιπτώσεων παιδιών εφηβικής (κυρίως) ηλικίας που προέρχονται από μεταναστευτικές ή προσφυγικές οικογένειες. Στόχος της συγκεκριμένης διερεύνησης είναι να αναπτυχθεί προβληματισμός που θα οδηγήσει στην ανατροφοδότηση της ισχύουσας σχολικής πραγματικότητας, κυρίως σε συνάρτηση με τη γλωσσική εκπαίδευση παιδιών από οικογένειες μεταναστών. Αξιοποιούνται θεωρίες από το χώρο της Κοινωνιογλωσσολογίας της Παγκοσμιοποίησης, της Κοινωνικής Σημειωτικής, των Νέων Σπουδών στο Γραμματισμό και της Εκπαιδευτικής Γλωσσολογίας.

Ειδίκευση Ιστορικής και Βαλκανικής Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 860*: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Χεττιτική

Γ. Γιαννάκης

Το σεμινάριο θα παρουσιάσει τα βασικά ιστορικά δεδομένα και δομικά χαρακτηριστικά της χεττιτικής (σχετική βιβλιογραφία, γραφή και γραμματική οργάνωση) με σύντομη αναφορά στην ιστορία και τη γλωσσογεωγραφία της αρχαίας Ανατολίας, ενώ η όλη εξέταση θα γίνει στο συγκριτικό πλαίσιο της ινδοευρωπαϊκής

* Όσοι/ες επιθυμούν να δηλώσουν τα μαθήματα ΓΛΩ 819, ΓΛΩ 860 και ΓΛΩ 861 τα οποία είναι σεμιναριακά (των 20 διδακτικών ωρών ανά εξάμηνο) θα πρέπει, για να πιστωθούν με 15 ECTS, να επιλέξουν 2 από αυτά.

ΓΛΩ 861*: ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

* Όσοι/ες επιθυμούν να δηλώσουν τα μαθήματα ΓΛΩ 819, ΓΛΩ 860 και ΓΛΩ 861 τα οποία είναι σεμιναριακά (των 20 διδακτικών ωρών ανά εξάμηνο) θα πρέπει, για να πιστωθούν με 15 ECTS, να επιλέξουν 2 από αυτά.

ΓΛΩ 870: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ II

Μ. Καραλή

Το μάθημα ως ιστορία ιδεών διερευνά την εκκίνηση της γλωσσολογικής σκέψης και την πορεία της μέχρι και τον 19ο. αι. Δεν είναι μάθημα ιστορικής γλωσσολογίας και από τη φύση του αφορά φοιτητές/τριες και των δύο κατευθύνσεων.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ειδίκευση Θεωρητικής Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 816: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Μεταξύ σημασιολογίας και πραγματολογίας

Σ. Τσοχατζίδης

Εξετάζονται φαινόμενα που τοποθετούνται στο μεταίχμιο σημασιολογίας και πραγματολογίας, όπως αυτές παραδοσιακά εννοούνται, καθώς και ζητήματα συνολικού επαναπροσδιορισμού των σχέσεων σημασιολογίας και πραγματολογίας, όπως αυτά τίθενται στο πλαίσιο νεότερων γλωσσολογικών και φιλοσοφικών θεωριών.

ΓΛΩ 820: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ I

Η Θεωρία της Εννοιακής Μεταφοράς

Μ. Θεοδωροπούλου

Παρουσιάζεται η θεωρία της Εννοιακής Μεταφοράς (π.χ. Lakoff & Johnson 1980, 1999· Lakoff 1993) και η συζήτηση σχετικά με τη διεπίδραση της μεταφοράς με τη μετωνυμία, καθώς και μεταγενέστερες κριτικές απόψεις

που θέτουν ζητήματα μεθοδολογίας και εστιάζουν στην επικοινωνιακή διάσταση της μεταφοράς και στον ρόλο της γλώσσας.

Ειδίκευση Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 801: ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΣΩΜΑΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

A. Τάντος

Η διεξαγωγή γλωσσολογικής έρευνας, θεωρητικής και εφαρμοσμένης, και η διατύπωση επιστημονικών πορισμάτων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη χρήση μεθόδων ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων. Το μάθημα παρουσιάζει και εμβαθύνει στις μεθόδους ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων μέσα από τη χρήση υπολογιστικών εργαλείων, όπως η γλώσσα στατιστικού προγραμματισμού R και άλλων λογισμικών κειμενικής ανάλυσης και επεξεργασίας. Σε αυτή την κατεύθυνση, θα χρησιμοποιηθούν οι πιο ευρέως διαδεδομένες βάσεις γλωσσικών δεδομένων, τα Σώματα Κειμένων και οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τα δύο στάδια επεξεργασίας και ανάλυσης: α. Προετοιμασία γλωσσικών δεδομένων με μια σειρά υπολογιστικών εργαλείων· β. Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και χρήση στατιστικών μεθόδων ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων με υπολογιστικά πακέτα.

ΓΛΩ 838: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ I

Διδακτική του λεξιλογίου

A. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη

1. *Περιεχόμενο*: Το αντικείμενο του μαθήματος περιλαμβάνει ποικίλα θέματα διδακτικής του λεξιλογίου της ΝΕ. Πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνονται τα εξής: το νοητικό λεξικό, ο ρόλος της συχνότητας των λ.μ. στη διδακτική, η διδακτική της μεταφοράς, οι στρατηγικές στη διδακτική του λεξιλογίου (τεμαχισμός σε μορφήματα, διαγλωσσική ομοιότητα σημαίνοντος – ψευδόφιλες μονάδες), η διδακτική των κατασκευασμένων λέξεων (παράγωγα, σύνθετα), των πολυλεκτικών μονάδων (πολυλεκτικά σύνθετα, στερεότυπες εκφράσεις), η χρησιμότητα των νεολογισμών καθώς και η χρήση λεξικών στη διδασκαλία του λεξιλογίου της ΝΕ. Στο μάθημα δεν διανέμονται βοηθήματα. Χρησιμοποιείται πολλαπλή βιβλιογραφία, η οποία είναι διαθέσιμη στο Σπουδαστήριο Γλωσσολογίας. Παρουσιάζονται και αιτιολογούνται στο πρώτο μάθημα η ύλη, η πορεία του μαθήματος, οι μαθησιακοί στόχοι καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών.

2. *Μαθησιακοί στόχοι*: Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες α) να είναι σε θέση να εφαρμόσουν στη διδακτική πράξη φαινόμενα λεξιλογίου που επεξεργάστηκαν θεωρητικά· β) να αποκτήσουν γνώσεις σε κεντρικά ζητήματα της διδακτικής του νεοελληνικού λεξιλογίου και να έρθουν σε επαφή με θεωρίες περιγραφής και ανάλυσης λεξιλογικών φαινομένων· και γ) να κατανοήσουν τους λεξιλογικούς και μορφολογικούς μηχανισμούς της ΝΕ γλώσσας.

3. *Αξιολόγηση*: Η μύηση στην ερευνητική διαδικασία αφορά τη διδακτική λεξιλογικών φαινομένων. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, οι φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/ες να ανατρέξουν σε ποικίλες πηγές, ελληνικές και ξένες, έντυπες και ηλεκτρονικές. Ο βαθμός προκύπτει από την ατομική ερευνητική εργασία.

Ειδίκευση Ιστορικής και Βαλκανικής Γλωσσολογίας

ΓΛΩ 864: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

Διαλεκτολογία και τυπολογία

Γ. Παπαναστασίου/ Χ. Τζιτζιλής

Στο μάθημα εξετάζονται οι νεοελληνικές διάλεκτοι και γενικότερα η διαλεκτολογία με όρους τυπολογίας. Παρουσιάζεται ο τρόπος που η τυπολογία μπορεί να προσφέρει προτάσεις και λύσεις σε πολλά προβλήματα που θέτουν οι διαλεκτολογικές σπουδές και ειδικότερα οι νεοελληνικές διάλεκτοι, σε όλα τα επίπεδα της ανάλυσής τους και κυρίως στο φωνητικό-φονολογικό, το μορφολογικό και το συντακτικό.

ΓΛΩ 867: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Ιστορική Σημασιολογία

M. Καραλή

Στο μάθημα αναλύονται θέματα όπως: γραμματικοποίηση, υποκειμενικότητα, γλωσσική σχετικότητα, ονομασιολογία, γνωσιακή σημασιολογία, semantic prototypes, υπό το πρίσμα της ιστορικής γλωσσολογίας καθώς επίσης και ιστορική πραγματολογία.

ΓΛΩ 869: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ I

Παραγωγή και σύνθεση στις βαλκανικές γλώσσες

Δ. Κυριαζής

Θα εξεταστούν συγκριτικά οι τρόποι και τα μέσα παραγωγής και σύνθεσης στις γλώσσες μέλη της Balkansprachbund και στην τουρκική.